

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 ноември 2023 г.
(OR. en)

14512/23

COPS 542
POLMIL 301
ESPACE 84
CONOP 113
EUMC 473
EU-GNSS 20
TRANS 497
CSC 522
CSDP/PSDC 767
CFSP/PESC 1526

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: ST 14509/23 COPS 512 POLMIL 284 ESPACE 77 CONOP 102 EUMC
452 EU-GNSS 18 TRANS 454 CSC 501 CFSP/PESC 1447 CSDP/PSDC
730

Относно: Заключение на Съвета относно Космическата стратегия на ЕС за
сигурност и отбрана

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Космическата стратегия на ЕС за сигурност и отбрана, одобрени от Съвета на заседанието му от 13 ноември 2023 г.

Заклучения на Съвета относно Космическата стратегия на ЕС за сигурност и отбрана

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- Стратегическия компас за сигурността и отбраната — За Европейски съюз, който защитава своите граждани, ценности и интереси и допринася за международния мир и сигурност¹,
- Заклученията на Съвета от 23 май 2023 г. относно справедливото и устойчиво използване на космическото пространство²,
- Заклученията на Съвета от 10 юни относно подход на ЕС за управление на космическия трафик³,
- Заклученията на Съвета от 23 май 2022 г. относно установяването на позицията на Европейския съюз в киберпространството⁴,
- Заклучения на Съвета от 21 юни 2022 г. относно рамка за координиран отговор на ЕС на хибридни кампании⁵,
- Заклученията на Съвета от 11 ноември 2020 г. относно насоки за европейския принос при определяне на основните принципи на световната космическа икономика⁶,

---

¹ Док. 7371/22.

² Док. 9675/23.

³ Док. 10071/22.

⁴ Док. 9364/22.

⁵ Док. 10016/22.

⁶ Док. 12851/20.

1. ПРИЗНАВА, че космическите технологии, данни и услуги са станали незаменими за европейските дружества и икономики и в ежедневието на европейците и че са двигатели на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, като създават възможности за работни места и икономически растеж, повишават европейската конкурентоспособност, подкрепят екологичния и цифровия преход, защитават и предпазват ЕС и неговите граждани и повишават устойчивостта и сигурността на ЕС; във връзка с това ПОТВЪРЖДАВА стратегическия характер на космическото пространство и необходимостта да посрещнем като европейци настоящите и предстоящите предизвикателства в тази област; ПОДЧЕРТАВА решимостта на ЕС, като световна космическа сила, да осигурява незабавни и дългосрочни отговори на тези предизвикателства;

2. ПОТВЪРЖДАВА, че космосът представлява глобално общо благо, свободно за проучване и използване от всички държави без каквато и да било дискриминация, на равна основа и в съответствие с международното право; ЗАЯВЯВА ОТНОВО, че международното право, по-специално Устава на Организацията на обединените нации и международното хуманитарно право, е приложимо за космическото пространство; и ПРИПОМНЯ, че Договорът за космическото пространство, другите приложими договори на ООН за космическото пространство и ръководните принципи, разработени в рамките на ООН, представляват крайгълният камък на глобалното управление в космическото пространство и осигуряват съществена рамка за мирно изследване и използване на космическото пространство в полза на всички държави, независимо от степента им на икономическо или научно развитие; във връзка с това ИЗТЪКВА значението на провеждането на дейности в космическото пространство в съответствие с тях; ПРИКАНВА НАСТОЙЧИВО Комисията да представи резултатите от анализа на правните елементи и последиците от обявяването на приемането от ЕС на правата и задълженията съгласно съответните договори и конвенции на ООН за космическото пространство, което се очаква от всички основни космически сили, и когато е целесъобразно, да изготви предложение по този въпрос;

3. ОТБЕЛЯВА, че космическото пространство е все по-претоварено и оспорвано и че основаният на правила международен ред е поставян пред все повече предизвикателства през последните години; ПОДЧЕРТАВА, че безотговорното и враждебно поведение в областта на космическото пространство се засили през последните години и увеличи риска от разпространяване на отрицателните последици върху европейските граждани, организации, отрасли и предприятия; ИЗТЪКВА ОТНОВО отрицателното въздействие на разрушителното изпитване на противосъпътникови ракети с пряко извеждане на орбитата на целта както върху възприемането на заплахите, така и върху генерирането на космически отпадъци, което може да възпрепятства свободния достъп до космическото пространство; ПРИПОМНЯ, че както последното разрушително изпитване от Русия на противосъпътникови ракети с пряко извеждане на орбитата на целта през ноември 2021 г., което генерира значително количество космически отпадъци, така и кибератаката срещу космическата телекомуникационна инфраструктура на ViaSat, извършена през февруари 2022 г. успоредно с ескалацията на агресивната война на Русия срещу Украйна, доведоха до значително разпространяване на отрицателните последици, което показва, че сигурността и безопасността на космическото пространство и киберсигурността са тясно свързани помежду си; ПОДЧЕРТАВА, че заплахите за космическата инфраструктура и космическите системи и услуги могат да бъдат неразделна част от хибридни стратегии, съчетаващи сплашване, дестабилизация и икономически сътресения, и могат да имат непредвидими последици за широк кръг потребители; ИЗТЪКВА, че подобно поведение оказва въздействие върху сигурността и отбраната на ЕС, неговите държави членки и граждани;

4. ПРИЗНАВА, че безотговорното и враждебно поведение в космическото пространство, включително опитите за манипулиране, прекъсване на функционирането или унищожаване на космически инфраструктури, системи и услуги, както и за намеса в тях, могат да възпрепятства основните космически услуги; ИЗТЪКВА, че това има потенциала да подкопае безопасността и сигурността на ЕС, неговите държави членки и граждани, както и неговата икономическа сигурност и да засегне основни услуги, включително услуги в подкрепа на демократичните институции и процеси, а така също да изложи на риск международната сигурност и стабилност;
5. ПРИПОМНЯ, че космическото пространство е от ключово значение за свободата на действие и автономния процес на вземане на решения на ЕС в областта на сигурността и отбраната; и ИЗТЪКВА ОТНОВО значението на космическото пространство като оперативна област за сигурността и отбраната, наред със сушата, морето, въздуха и киберпространството;
6. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от повишаване на устойчивостта на космическите активи на ЕС и способността за бързо откриване и идентифициране на враждебно и безотговорно поведение, както и от пропорционално, ефективно и решително реагиране, чрез използване на всички налични инструменти на ЕС, в координация с държавите — членки на ЕС, при зачитане на техните национални компетентности и в съответствие със специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на някои държави членки;

7. ПРИЗНАВА значението на разработването на космически системи и услуги с двойна употреба, за да се вземат предвид нуждите на потребителите в областта на сигурността и отбраната от самото начало във възможно най-голяма степен, като същевременно се гарантира необходимото равнище на сигурност и устойчивост и се запазва гражданският характер на Космическата програма на Съюза; и ИЗТЪКВА ОТНОВО значението на космическите решения надолу по веригата за сигурността и отбраната и необходимостта да се подкрепи привличането на ползватели; ПОДЧЕРТАВА, че това би допринесло за насърчаване на иновациите в ЕС, повишаване на конкурентоспособността на космическия сектор и засилване на сътрудничеството между държавите членки;
8. ИЗТЪКВА, че публикуването на публични стратегии, доктрини и политики в областта на сигурността на космическото пространство е ключова мярка за прозрачност и изграждане на доверие, както признава Организацията на обединените нации, и че то допринася за изясняване на целите и извежда на преден план готовността на ЕС и неговите държави членки да предотвратяват и реагират на заплахи;
9. ПРИВЕТСТВА във връзка с това съвместното съобщение, озаглавено „Космическа стратегия на ЕС за сигурност и отбрана“⁷; СЧИТА, че тази стратегия полага основите, необходими за правилно разглеждане на стратегическия характер на космическото пространство; и ИЗТЪКВА необходимостта да се гарантира своевременното изпълнение на действията, договорени от държавите членки в настоящите заключения на Съвета;

---

⁷ Док. 7315/23.

I. ПОДОБРЯВАНЕ НА НАШЕТО РАЗБИРАНЕ ЗА КОСМИЧЕСКИТЕ ЗАПЛАХИ

10. ПРИКАНВА върховния представител да изготвя, в координация с държавите членки и въз основа на техния експертен опит, класифициран годишен анализ на картината на космическите заплахи, съсредоточен върху участниците, застрашаващи ЕС в областта на космическото пространство; ПРИКАНВА върховния представител да споделя този анализ с държавите — членки на ЕС, както и със съответните заинтересовани страни от ЕС, когато е необходимо те да бъдат информирани за него; НАСЪРЧАВА Комисията и публичните и частни участници в космическото пространство да допринасят за разбирането на космическите заплахи чрез наблюдението на сигурността на своите космически програми; ПРИЗОВАВА единното звено за анализ на разузнавателна информация (SIAC) да интегрира годишния анализ на картината на космическите заплахи в прегледа на анализа на заплахите за ЕС.

11. НАСЪРЧАВА за тази цел укрепването на SIAC под ръководството на върховния представител, заедно с военните и гражданските разузнавателни служби на държавите членки, с цел повишаване на стратегическото им разбиране за космическите заплахи и противокосмическите способности чрез включването им в изискванията за разузнаване; ПРИВЕТСТВА приноса на Сателитния център на ЕС (EU SatCen) в подкрепа на SIAC като съществена автономна способност на ЕС, осигуряваща геопроостранствено разузнаване;

II. ПОВИШАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА И ЗАЩИТАТА НА КОСМИЧЕСКИТЕ СИСТЕМИ И УСЛУГИ В ЕС

12. ИЗТЪКВА значението на по-нататъшното повишаване на равнището на защита и устойчивост на космическите системи и услуги, както и на веригите от критично значение за създаване на стойност в ЕС и неговите държави членки;

13. **НАБЛЯГА** върху необходимостта от обща рамка на ЕС за устойчивост, която да отчита особеностите на космическия сектор и неговата промишлена база, многостранните заплахи за сигурността, засягащи космическите инфраструктури, системи и услуги, и необходимостта да се избегне фрагментирането на единния пазар на космически услуги и продукти, като същевременно се повишава глобалната конкурентоспособност на космическата промишленост на ЕС; **ПРИЗНАВА** намерението на Комисията да предложи, въз основа на оценка на въздействието и консултация със заинтересованите страни, законодателно предложение („законодателен акт на ЕС относно космическото пространство“), съобразено с нуждите на космическия сектор и уреждащо ключови аспекти на издръжливостта, безопасността и устойчивостта на космическите дейности, което би допълнило директивите за МИС 2 и УКС, би допринесло за определянето и насърчаването на общи стандарти и би насърчило отговорното поведение в космическото пространство в съответствие с текущите обсъждания в ООН; **ПОДКРЕПЯ** тесните консултации с държавите членки и **ПРИПОМНЯ** необходимостта от пълно зачитане на техните области на компетентност и прерогативи, включително при опазването на националната им сигурност; **ПРИПОМНЯ** необходимостта от пълно зачитане на принципа на пропорционалност при определянето и прилагането на изискванията за сигурност, като се вземат предвид особеностите на технологичните способности в държавите членки; **ПОДЧЕРТАВА** ролята на Агенцията на ЕС за космическата програма (EUSPA) като структура в рамките на Космическата програма на ЕС за наблюдение на сигурността на космическото пространство, **ИЗТЪКВА** ключовата ѝ роля за гарантиране на оперативната сигурност на спътниковите системи на ЕС, чрез което допринася за стратегическата автономност на ЕС, и **ПРИЗОВАВА** за установяването на по-добра координация между EUSPA и националните центрове за наблюдение на сигурността;

14. ПРИЗНАВА значението на повишаването на осведомеността и устойчивостта на космическата промишленост на ЕС, особено като се има предвид, че търговските участници, допринасящи за сигурността и отбраната на ЕС и неговите държави членки, биха могли да станат потенциални цели на враждебни действия; и във връзка с това ПРИВЕТСТВА предложението на Комисията за създаване през 2024 г. с подкрепата на EUSPA на Център на ЕС за споделяне и анализ на информация за космическото пространство (ЦСАИ) с цел улесняване на обмена на най-добри практики относно мерките за устойчивост, развиване на експертен опит в областта на сигурността и укрепване на устойчивостта на космическата промишленост на ЕС, включително на нови търговски участници („ново космическо пространство“);
15. ПРИЗНАВА необходимостта от по-нататъшно укрепване на технологичния суверенитет и конкурентоспособността на космическия сектор на ЕС чрез сигурност на доставките и неограничен достъп до технологии от критично значение за космическото пространство, при същевременно запазване на взаимноизгодното сътрудничество с единомислещи партньори; ИЗТЪКВА значението на съвместната работна група на Комисията (с подкрепата на EUSPA), Европейската космическа агенция и Европейската агенция по отбрана (EDA) под ръководството на върховния представител; ПРИКАНВА НАСТОЙЧИВО Комисията да вземе предвид потребностите на космическите системи на ЕС в Законодателния акт за интегралните схеми с цел разработване на компоненти, за които са установени критични зависимости, и подкрепя за веригите на доставки на ЕС, които са от решаващо значение за космическите мисии на ЕС, по-специално за космическите програми на ЕС; ОТБЕЛЯЗВА текущия преглед от страна на Комисията на Регламента за скрининг на преките чуждестранни инвестиции и неговото значение за скрининга на тези инвестиции, когато са установени заплахи за интересите на ЕС и/или на държавите членки в областта на сигурността;

16. ПОДЧЕРТАВА значението на научноизследователските и иновационните дейности за намаляване на стратегическите зависимости от технологии, които са от решаващо значение за текущите и бъдещите космически проекти в ЕС, както и за космическите програми на ЕС, при същевременно повишаване на глобалната конкурентоспособност на космическата промишленост на ЕС; НАСЪРЧАВА Комисията да разработи пътна карта за бъдещи научноизследователски и иновационни дейности в тясно сътрудничество с държавите членки, промишлеността на ЕС и други заинтересовани страни;
17. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от ускоряване на иновациите в областта на нововъзникващите и революционните технологии, като например нови технологии за достъп до космическото пространство, както и технологии за обслужване в орбита, междуспътникова връзка или криптиране;

III. РЕАГИРАНЕ НА КОСМИЧЕСКИ ЗАПЛАХИ

18. ИЗТЪКВА , че повишаването на сигурността на космическото пространство ще засили сигурността на ЕС и неговите държави членки; НАБЛЯГА на необходимостта от увеличаване на възможността за използване, за всеки отделен случай, на всички налични инструменти с цел предотвратяване, обезкуражаване и при необходимост реагиране по подходящ начин на космически заплахи;

19. Въз основа на опита, придобит през последните години при прилагането на Решение (ОВППС) 2021/698 на Съвета от 30 април 2021 г.⁸, ПРИКАНВА върховния представител да укрепи архитектурата за реагиране на космически заплахи и да проучи допълнителни начини за реагиране като изявления и превантивни и стабилизиращи мерки и мерки за сътрудничество в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, включително, ако е необходимо, ограничителни мерки; за тази цел ПРИЗОВАВА върховния представител, в сътрудничество с Комисията, за аспектите, свързани с изграждането на капацитет, и държавите членки, да разработи специален инструментариум за съвместни ответни действия на ЕС срещу безотговорно и враждебно поведение в областта на космическото пространство, в тясно сътрудничество с държавите членки, който да допълва вече установените рамки за сигурност в други стратегически области, и по-специално инструментариума за кибердипломация и инструментариума за борба с хибридните заплахи, и да се основава на опита, придобит от създаването на тези инструментариуми;

---

⁸ Решение (ОВППС) 2021/698 на Съвета от 30 април 2021 г. (последно изменено с Решение (ОВППС) 2023/598 на Съвета с оглед включване на програмата на Съюза за сигурна свързаност) за сигурността на системите и услугите, които се разгръщат, експлоатират и използват в рамките на космическата програма на Съюза и на програмата на Съюза за сигурна свързаност, и които могат да засегнат сигурността на Съюза, и за отмяна на Решение 2014/496/ОВППС, изменено.

20. ПРИПОМНЯ, че решението за приписване на космическа заплаха на конкретен субект на трета държава остава суверенно политическо решение на държавите членки въз основа на широк набор от разузнавателни данни и информация, както и на технически доказателства, и следва да се взема за всеки отделен случай в съответствие с международното право относно отговорността на държавата; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от засилване на обмена на информация и сътрудничеството между държавите членки, както и с Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), за да може своевременно да се получават съответната информация и съответните разузнавателни данни във връзка със сигурността, включително по отношение на приписването, когато е възможно, и по този начин да се дава възможност за бързи, ефективни и обосновани ответни действия срещу космически заплахи и враждебни действия в областта на космическото пространство;
21. ИЗТЪКВА, че за да се защитят космическите системи и услуги на ЕС и на държавите членки от заплахи, стратегическото разузнаване следва да бъде допълнено от надеждна, позволяваща предприемането на действия и навременна информация относно събития, свързани със сигурността, в областта на космическото пространство; НАБЛЯГА, че такава информация, свързана с осведомеността в областта на космическото пространство, е от съществено значение за подпомагане на решението, водещо до ответно действие срещу космически заплахи и враждебни действия; ПРИПОМНЯ, че осведомеността в областта на космическото пространство е суверенен прерогатив и капацитет на държавите членки, произтичащ от различни източници, и че споделянето на тази информация е суверенно и доброволно решение на всяка държава членка; ПРИКАНВА върховния представител, държавите членки със съответните способности и активи и Комисията, по целесъобразност, да определят договорености за обмен и използване на такава информация, свързана с осведомеността в областта на космическото пространство, за да се дава възможност на Съвета да провежда информирано обсъждане относно ответното действие срещу дадена космическа заплаха;

22. ПРИКАНВА държавите членки да засилят, когато е целесъобразно, гражданско-военното сътрудничество в обучението и ученията, свързани със сигурността и отбраната на космическото пространство, и да увеличат европейската компетентност в областта на ученията, проектирането, планирането и оценката, като мобилизират съвместно уменията и способностите си; предвид извлечените поуки от ежегодния преглед на прилагането на Решение (ОВППС) 2021/698 на Съвета и на други учения във връзка с космическото пространство, организирани от държави членки и партньори, ПРИЗОВАВА върховния представител да изготви многогодишен план за редовни междуобщностни и многостепенни учения, свързани със сигурността и отбраната на космическото пространство, с цел изпитване и развиване на реакцията на ЕС при мащабни инциденти, свързани със сигурността на космическото пространство, с участието на Съвета, Комисията и съответните заинтересовани страни като EUSPA, Военния секретариат на ЕС и SatCen на ЕС, както и съответните участници от частния сектор, когато е целесъобразно; ПРИКАНВА върховния представител да привлече за участие, когато е целесъобразно, съответните работни групи на Съвета, включително Военния комитет на ЕС; ИЗТЪКВА, че подобна програма за учения във връзка с космическото пространство следва да бъде свързана с общата политика на ЕС за ученията и да допринася за нея;

23. В съответствие със Стратегическия компас ИЗТЪКВА необходимостта от допълнителни действия за взаимна помощ, както е тя е предвидена Договорите на ЕС (член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз), в съответствие с приложимите принципи на международното право и като се отчита специфичният характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки; ПОДЧЕРТАВА, че нападенията в областта на космическото пространство биха могли да представляват въоръжена агресия срещу една или няколко държави членки на тяхна територия и следователно да представляват основание за позоваване на член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз; ИЗТЪКВА значението на повишаването на готовността; ПРИКАНВА върховния представител да продължи текущата работа с държавите членки чрез редовни учения относно прилагането на този член, в различните стратегически области, включително във връзка със събития, свързани с космическото пространство, които представляват въоръжена агресия срещу една или няколко държави членки;

IV. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА КОСМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ЦЕЛИТЕ НА СИГУРНОСТТА И ОТБРАНАТА

24. ПРИПОМНЯ, че космическото пространство е ключов фактор за военните мисии и операции, както и една от техните оперативни области, наред със сушата, морето, въздуха и киберпространството;

25. ИЗТЪКВА ОТНОВО необходимостта от пълно интегриране на свързаното с космическото пространство измерение в планирането и провеждането на мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и за тази цел ПРИКАНВА върховния представител да разработи концепции за използването на космическото пространство в оперативните ангажменти по линия на ОПСО, в пълно съответствие с дългогодишния международен ангажимент на ЕС за укрепване на сигурността, стабилността, безопасността и устойчивостта на космическото пространство и за предотвратяване на надпревара във въоръжаването в космическото пространство или въоръжен конфликт в космическото пространство;
26. НАБЛЯГА върху свързания с двойната употреба характер на повечето космически способности; ПРИЗНАВА необходимостта от използване, както и оползотворяване на възможността за по-нататъшно разработване, на услуги, предназначени за използване от правителствата, на равнището на ЕС, включително за сигурност и отбрана, без да се дублират съществуващите или планираните способности на национално равнище и при пълно зачитане на компетентността на държавите членки по този въпрос, като също се запази гражданският контрол и характер на космическите програми на ЕС и същевременно се даде приоритет на постигането на всички цели на космическите програми на ЕС в настоящата МФР;

27. ПРИЗОВАВА Комисията да разгледа нарастващата роля на космическото пространство за сигурността и отбраната в развитието на космическите програми на ЕС; във връзка с това НАСЪРЧАВА Комисията да засили допълнително полезните взаимодействия между космическите програми на ЕС, Европейския фонд за отбрана и „Хоризонт Европа“; НАСЪРЧАВА Комисията да вземе предвид нуждите на потребителите в областта на сигурността и отбраната, свързани с космическото пространство, в тясно сътрудничество с държавите членки и съответните заинтересовани страни; и ПРИЗОВАВА Комисията да вземе предвид необходимите потребности и изисквания в областта на сигурността и отбраната при разработването и проектирането на потенциални нови космически системи и услуги на ЕС и при модернизирането на съществуващите такива;
28. ПРИЗОВАВА EDA да установи свързаните с космическото пространство нужди и изисквания в областта на отбраната, изразени от държавите членки; и НАСЪРЧАВА държавите членки и EDA да използват възможността, предоставена от преразглеждането на плана за развитие на способностите, за да определят високо равнище на амбиция за развитието на способности за сътрудничество в областта на отбраната на космическото пространство на равнището на ЕС;

29. ПОДЧЕРТАВА съществената роля на SatCen на ЕС, като европейска автономна способност за предоставяне на продукти и услуги, които са резултат от експлоатацията на съответните космически активи и съпътстващи данни, за подкрепата на процеса на автономното вземане на решения на ЕС и неговите държави членки; ИЗТЪКВА съдържащия се в Стратегическия компас призив за укрепване на SatCen на ЕС с цел увеличаване на капацитета на ЕС за автономно геопропространствено разузнаване; ПОДЧЕРТАВА, че автономността на това разузнаване се основава на разнообразие от източници на спътникови изображения и съпътстващи данни; ПРИВЕТСТВА в този контекст подписването на съвместна рамкова договореност относно достъпа на SatCen на ЕС до получени от държавни източници данни от наблюдение на Земята от космическото пространство, както и всеки съответен настоящ и бъдещ проект по линия на ПСС, като например „Общ център за изображения от държавни източници“;

30. ПРИВЕТСТВА предстоящата оценка на възможните варианти за разработване на потенциална нова държавна услуга на ЕС за наблюдение на Земята, която да допълва съществуващите и планираните способности, да отговаря на установените потребности и да взема предвид съществуващите инициативи в рамките на Европейския фонд за отбрана и проектите по линия на ПСС, като например проекта SPIDER от 2022 г. по линия на Европейския фонд за отбрана и проекта „Общ център за изображения от държавни източници“; НАСЪРЧАВА Комисията да направи оценка на дългосрочните варианти за изпълнение в тясно сътрудничество с държавите членки, включително евентуално за бъдещи способности за наблюдение на Земята в ЕС и за проучване на ролята на точка на привличане на търсенето чрез закупуване на данни и услуги, по-специално чрез SatCen на ЕС; ПРИПОМНЯ, че държавите членки следва да играят централна роля в управлението на такава потенциална услуга, както при нейното определяне, така и при нейното осъществяване, и ИЗТЪКВА необходимостта да се вземат предвид експертният опит и взаимното допълване на SatCen на ЕС и EUSPA; ОТЧИТА предложението на Комисията да спомогне за определянето на подходящо управление чрез пилотен проект в рамките на „Коперник“ съгласно МФР за периода 2021—2027 г., без да се засяга никое решение относно бъдещата МФР, включително за гарантирането на подходящо равнище на сигурност, както и за определянето на съответните технологии; ИЗТЪКВА необходимостта от зачитане на гражданския характер на „Коперник“ и от запазване на настоящата ѝ политика в областта на данните и информацията;

31. ПОДЧЕРТАВА, че предоставянето на информация, свързана с осведомеността в областта на космическото пространство, е национална отговорност; НАСЪРЧАВА разработването на допълнителни специални способности, необходими за осведомеността в областта на космическото пространство, като например датчици, способности за анализ и други технологии, в сътрудничество, когато това е възможно, включително с финансовата подкрепа на Европейския фонд за отбрана; ОТБЕЛЯЗВА предложението на Комисията за пилотен проект, който да бъде изпълнен в тясно сътрудничество с върховния представител и държавите членки, с цел проучване на бъдещи полезни взаимодействия с подкомпонента на ЕС за космическо наблюдение и проследяване; ПРИВЕТСТВА проектите по линия на ПСС в подкрепа на изграждането на мрежи от способности за осведоменост за космическо наблюдение между държавите — членки на ЕС (като например „Европейската военна мрежа за осведоменост за космическо наблюдение“ (EU-SSA-N)); ИЗТЪКВА ОТНОВО подкрепата си за засилване на способностите на ЕС за космическо наблюдение и проследяване;
32. ИЗТЪКВА, че устойчивите услуги за PNT, като например публично регулираната услуга на „Галилео“ (PRS), са от критично значение за гражданските и военните участници; ПРИЗНАВА, че предоставянето на неограничен и непрекъснат достъп до PRS в световен мащаб ще укрепи компонента за сигурност и отбрана на способностите на ЕС за PNT; НАБЛЯГА, че е важно „Галилео“ да бъде развита допълнително като автономния стандарт за европейска глобална навигационна спътникова система под граждански контрол, за да бъде добре позиционирана спрямо други използвани навигационни спътникови системи;

33. ПРИВЕТСТВА разработването на сигурни и устойчиви комуникационни услуги за ползвателите от правителствения сектор чрез IRIS² и в този контекст НАСЪРЧАВА Комисията да проучи, в тясно сътрудничество с държавите членки, възможностите за развитие на допълнителни услуги в рамките на IRIS², включително за целите на сигурността и отбраната; ПРИЗНАВА приноса на ЕКА чрез собствената ѝ незадължителна програма, отнасяща се до сигурната свързаност, и нейната роля, определена в Регламента за създаване на Програмата на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г.;
34. ИЗТЪКВА неотложната необходимост ЕС и неговите държави членки да гарантират автономен, надежден, безопасен, сигурен, разходно ефективен и конкурентен достъп до космическото пространство, включително за целите на сигурността и отбраната, и във връзка с това ИЗТЪКВА значението на наличието на достатъчно съоръжения за изстрелване на ракети в ЕС, включително площадки за изстрелване на ракети, в подкрепа на автономния достъп на ЕС и неговите държави членки до космическото пространство; ПОДКРЕПЯ предложението за стимули за иновативни, надеждни и многофункционални системи на ЕС за изстрелване на ракети, които биха могли да засилят достъпа на ЕС до космическото пространство, в тясно сътрудничество с ЕКА и без да се засягат нейните дейности в тази област, като допълнят съществуващите ракети носители на ЕС, необходими за изстрелването на компоненти на космическата програма на ЕС; ИЗТЪКВА, че прилагането на европейска преференция е от ключово значение за постигането на целите на Регламента за космическото пространство; НАСЪРЧАВА Комисията да проучи потенциални начини за обединяване на търсенето на европейски услуги за изстрелване на ракети и за подкрепа на развитието на преломни иновации, което е от огромно значение за конкурентоспособността на промишлеността на ЕС в областта на изстрелването на ракети; ПРИПОМНЯ необходимостта от определяне на европейска стратегическа визия за осигуряване на надежден, разходно ефективен и автономен достъп до космическото пространство; ПРИКАНВА Комисията да предложи всеобхватен план за гарантиране, че нейните институционални потребности, заедно с военните нужди и потребностите в областта на сигурността на държавите членки, са изцяло задоволени през следващите години;

35. ПРИПОМНЯ, че съвместната работа между стартиращите предприятия в областта на космическото пространство, сигурността и отбраната ще насърчи разработването на нововъзникващи и революционни технологии и особено иновативни решения в областта на сигурността и отбраната и ще стимулира цялостната конкурентоспособност и иновативност на космическата и отбранителната промишленост на ЕС; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от засилване на сътрудничеството между стартиращите предприятия и установените промишлени участници, както и от насърчаване на приобщаващия характер на малките и средните предприятия; ПРИЗОВАВА за оптимално използване на наличните инструменти на равнището на ЕС, като например инициативата CASSINI за предприемачество в сферата на космическата промишленост и схемата за иновации в областта на отбраната, включително „Ново космическо пространство“;
36. НАСЪРЧАВА, на фона на недостига на умения в целия ЕС в областта на космическото пространство, сигурността и отбраната, развитието на умения в публичната администрация, включително отбраната и разузнаването, както и в промишлеността на ЕС; ПОДКРЕПЯ картографирането на образователните и обучителните дейности в областта на сигурността и отбраната на космическото пространство, извършвано от EDA в подкрепа на публичната администрация, включително въоръжените сили и разузнаването; ПРИКАНВА Европейския колеж по сигурност и отбрана, в тясно сътрудничество с държавите членки и EDA, да насърчава обмена на най-добри практики за обучение и развитие на умения в областта на отбраната на космическото пространство; ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да разработи Космическата академия на ЕС и широкомащабно партньорство в областта на уменията с подкрепата на EUSPA; и НАСЪРЧАВА Комисията да продължи да подкрепя регионалните клъстери и инициативи, които допринасят за повишаване на уменията в областта на сигурността и отбраната на космическото пространство;

V. **ПАРТНЬОРСТВО ЗА ОТГОВОРНО ПОВЕДЕНИЕ В КОСМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО**

37. ПОТВЪРЖДАВА, че споделените в световен мащаб принципи на отговорно поведение биха допринесли за засилване на международното сътрудничество в космическото пространство, повишаване на сигурността на космическото пространство, поемане на ангажимент за взаимна ненамеса в мирното изследване и използване на космическото пространство, улесняване на равнопоставения достъп до космическото пространство и повишаване на прозрачността и доверието в провеждането на космически дейности; ПОДЧЕРТАВА, че определено поведение от страна на държави в космическото пространство може да бъде заплашително или възприемано като заплашително и може да доведе до неконтролирана ескалация, включително чрез недоразумения, неправилно тълкуване или неточно изчисление;

38. ПОТВЪРЖДАВА , че предвид двойната употреба на много космически системи, най-прагматичният и непосредствен начин за подобряване на сигурността на космическото пространство днес е подходът, който намалява космическите заплахи чрез отговорно поведение и който е подкрепен от съответните способности за наблюдение; ПОДЧЕРТАВА, че нормите, правилата и принципите на отговорно поведение следва да се разглеждат в целия спектър от космически дейности, като по този начин се допринася значително за насърчаване на сигурността в космическото пространство, както и за гарантиране на стабилното, безопасно и устойчиво използване на космическото пространство за мирни цели; ИЗТЪКВА ОТНОВО значението на приобщаващия формат и подхода с участието на множество заинтересовани страни, включително взаимодействието с международни организации, търговски участници и представители на гражданското общество, при противодействието на космическите заплахи за международния мир и сигурност; ПОТВЪРЖДАВА готовността на държавите — членки на ЕС, да продължат да работят под егидата на ООН за установяване на такива норми, правила и принципи, които надграждат върху напредъка на последната отворена работна група за намаляване на космическите заплахи чрез норми, правила и принципи на отговорно поведение, включително във връзка с Резолюция 77/41 на Общото събрание на ООН; ИЗТЪКВА ОТНОВО, че политически обвързващите ангажименти, свързани с отговорното поведение, не изключват възможността за правно обвързващи инструменти в бъдеще, които, за да бъдат ефективни, трябва да осигуряват възможност за проверка на тяхното прилагане и да обхващат всички съответни заплахи;

39. ОСЪЖДА провеждането на разрушителното изпитване на противоспътникови ракети с пряко извеждане на орбитата на целта като очевиден акт на безотговорно поведение в космическото пространство; ЗАЯВЯВА ОТНОВО твърдия ангажимент, съгласно Резолюция 77/41 на Общото събрание на ООН, на държавите — членки на ЕС, да не провеждат разрушителни изпитвания на противоспътникови ракети с пряко извеждане на орбитата на целта и ПРИЗОВАВА всички държави да се присъединят към този ангажимент; ПОТВЪРЖДАВА готовността на държавите — членки на ЕС, да работят с всички държави — членки на ООН, за надграждане върху напредъка с цел предприемане на допълнителни действия срещу безотговорното поведение;
40. ПОТВЪРЖДАВА ангажимента на ЕС и неговите държави членки да продължат и увеличат усилията си за справяне с предизвикателствата в космическото пространство чрез международно сътрудничество и взаимодействие, с участието на всички държави — членки на ООН, и други съответни заинтересовани страни и органи на ООН, особено в рамките на процесите, свързани с Първия комитет и Четвъртия комитет на ООН; ПОЕМА АНГАЖИМЕНТ да участва непрекъснато и конструктивно в дейността на всички съответни международни организации, като същевременно подчертава, че действащото международно право се прилага без резерви във и по отношение на космическото пространство;

41. ИЗТЪКВА ползите от разглеждането на въпросите на сигурността на космическото пространство като част от съответните диалози на ЕС с трети държави и международни организации; ПРИВЕТСТВА диалозите, свързани със сигурността на космическото пространство, с единомислещи партньори в двустранни отношения и международни организации, по-специално дългогодишния диалог със САЩ като стратегически партньор; ПРИКАНВА върховния представител и Комисията, в съответствие с респективните си роли и правомощия, да преразгледат съществуващите двустранни диалози по въпросите на сигурността на космическото пространство и при необходимост да предложат започването на подобни диалози с други държави или съответни международни организации, както и да докладват редовно на държавите членки както за подготовката, така и за резултатите от всеки диалог по въпросите на сигурността на космическото пространство, в съответствие с установената практика;

42. ПОТВЪРЖДАВА във връзка с приемането на третата съвместна декларация относно сътрудничеството между ЕС и НАТО от 10 януари 2023 г. необходимостта от по-нататъшно укрепване, задълбочаване и разширяване на сътрудничеството с НАТО в областта на космическото пространство при пълно зачитане на договорените ръководни принципи, а именно взаимна откритост и прозрачност, реципрочност и приобщаване, както и автономността на двете организации при вземането на решения, и като се отчита необходимостта да се избягва ненужното дублиране и да се поддържа адекватна съгласуваност и оперативна съвместимост между двете организации; НАСЪРЧАВА тясното сътрудничество между служителите на ЕС и НАТО за обсъждане на стандартите за сигурност и отбрана на космическото пространство, включително по речник и определения; ПРИКАНВА върховния представител и Комисията да проучат потенциални нови сфери за сътрудничество в областта на космическото пространство, като например включването на свързан с областта на космическото пространство компонент в приобщаващи съвместни учения, като същевременно продължат установената практика на междуинституционални брифинги и реципрочни покани за съответни прояви; във връзка с това ПРИВЕТСТВА текущата работа по установяването на структуриран диалог по въпросите на космическото пространство между ЕС и НАТО на равнище личен състав;

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

43. ПРИЗОВАВА върховния представител и Комисията да прилагат Космическата стратегия за сигурност и отбрана в тясно сътрудничество с държавите членки и в съответствие с настоящите заключения;
44. ОЧАКВА първия съвместен годишен доклад през 2024 г. на върховния представител и Комисията относно постигнатия напредък и потенциалните по-нататъшни действия.
